

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
ชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
A study of the necessary needs in the development of learning
achievement in the course of Education Philosophy and
Sufficiency Economy. of the first year students at the Faculty
of Education Chandrakasem Rajabhat University

พิบูลย์ ตัญญบุตร*

Phibun TanYabut

อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ประเทศไทย

Special lecturer, Faculty of Education Chandrakasem Rajabhat University, Thailand

พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี**

Pannarai Subsandee

อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ประเทศไทย

lecturer, Faculty of Education Chandrakasem Rajabhat University, Thailand

E-mail : tagadanew๒@gmail.com เอกลักษณ์ เทพวิจิตร***

Akekalak Tapwijitr

นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Educator, Academic Affairs Division Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Received: October 23, 2022

Revised: November 15, 2022

Accepted: November 16, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑

* นายพิบูลย์ ตัญญบุตร Mr.Phibun TanYabut อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ประเทศไทย

** ผศ.ดร.พรรณรายณ์ ทรัพย์แสนดี Asst.Prof.Dr.Pannarai Subsandee อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ประเทศไทย

*** นายเอกลักษณ์ เทพวิจิตร Mr.Akekalak Tapwijitr นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๙ คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

ผลการวิจัยพบว่า (๑) สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่คาดหวัง จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ สำหรับค่าเฉลี่ยด้านอาจารย์ผู้สอนนั้นมีสภาพที่เป็นจริงสูงกว่าสภาพที่คาดหวัง (๒) การประเมินความต้องการจำเป็นโดยจัดเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีค่า PNI_{Modified} อยู่ระหว่าง -๐.๐๕-๐.๓๐ ด้านที่พบว่ามีค่า PNI_{Modified} สูงสุด มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๑ คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์; ปรัชญาการศึกษา; เศรษฐกิจพอเพียง; นักศึกษาชั้นปีที่ ๑

Abstract

The objectives of this research were; (1) to study actual and desirable states in the development of learning achievement in the course of education philosophy and sufficiency economy, and (2) need assessment for the development of learning achievement in the course of education philosophy and sufficiency economy of the first-year students at the faculty of education Chandrakasem Rajabhat University. The populations used in the study were 109 people of first-year students in the faculty of education Chandrakasem Rajabhat University. The tool used in the study was a questionnaire. Frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and PNI Modified were statistics applied for the study.

The results indicated that; (1) the actual and desirable states in the development of learning achievement in the course of education philosophy and sufficiency economy of the first-year students at the faculty of education Chandrakasem Rajabhat University were at .๐๕ level significantly different. The average score of the actual state was lower

than the average score of the desirable state in the curriculum and learning facilities aspects. The average score of the actual state was higher than the average score of the desirable state in the instructor aspect. (2) A need assessment for the development of learning achievement in the course of education philosophy and sufficiency economy of the first-year students at the faculty of education Chandrakasem Rajabhat University was found $PNI_{Modified}$ between -0.05 to 0.30 that the highest value was curriculum content aspect.

Keywords : achievement; educational philosophy; Sufficiency Economy; first year student

บทนำ

การจัดการเรียนการสอน รายวิชา EDUC 1102 ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง^๑ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วยพื้นฐานการศึกษา ปรัชญาตะวันตก ปรัชญาตะวันออก ปรัชญาการศึกษาที่เน้นบทบาทผู้สอนและเนื้อหาสาระ ปรัชญาการศึกษาที่เน้นบทบาทผู้เรียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อิทธิพลของทฤษฎีการเรียนรู้ต่อการจัดการศึกษา อิทธิพลของศาสนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่อการจัดการศึกษา หลักการจัดการศึกษาที่เป็นฐานคิดสากล หลักการจัดการศึกษาที่เป็นฐานคิดวิถีไทย และแนวคิดการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ ๒๑^๒ โดยในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ในรูปแบบออนไลน์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 (ฉบับที่ ๑๑)^๓ ซึ่งมีผลการประเมินจากนักศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาซึ่งแต่ละคนนั้นมีไม่เท่ากัน ประสิทธิภาพการเรียนการสอนในภาคปฏิบัตินั้นไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนการเรียนการสอนที่ไม่เพียงพอ ซึ่งจัดได้ว่า

^๑ อาภาพร สิงหาราช, เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EDUC ๑๑๐๒ ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง, (คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๖๔), หน้า ๒.

^๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, แบบ มคอ. ๓ รายวิชา EDUC๑๑๐๒ ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง, (คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๖๕), หน้า ๖.

^๓ ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID - ๑๙. (ฉบับที่ ๑๑) ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔.

เป็นผลกระทบสำคัญที่มีต่อการศึกษาไทย^๕ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต่างพยายามดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ได้พบให้สอดคล้องกับทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามความเหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

เนื่องจากปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 นั้นสามารถจัดการและควบคุมได้ดีขึ้น อีกทั้งมีมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จึงได้มีนโยบายให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนรูปแบบปกติในชั้นเรียน ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ทั้งนี้เมื่อทบทวนถึงปัจจัยด้านผู้เรียนแล้วจะพบข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญว่า นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ นั้น เป็นผู้เรียนที่ยังด้อยประสบการณ์ในการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา ประกอบกับประสบการณ์ในช่วง ๒ ปี ที่ผ่านมานี้เป็นการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งผู้เรียนมีความสามารถ ในการกำกับตนเองเพื่อการเรียนรู้ไม่เท่ากัน โดยบางส่วนนั้นยังกำกับตนเองได้น้อย^๖ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ที่กระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ได้ประการหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชา ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

๒. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

^๕ มูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย, การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สร้างผลกระทบต่อการศึกษาไทยที่สำคัญ ๓ ประการ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.kenan-asia.org/th/covid-๑๙-education-impact> [๓๐ เมษายน ๒๕๖๓].

^๖ เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล และคณะ, “การประเมินการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรณีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนราชินีบูรณะโดยใช้การประเมินแบบเร่งด่วน”, วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (มิถุนายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๓๐-๔๕.

วิธีการศึกษา

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีรายละเอียดของวิธีการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง

๒. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยผู้วิจัยพยายามเก็บตัวอย่างเท่าที่จะทำได้ ตามที่ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ๑๐๙ คน ที่จัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา
๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

๑. แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมืออย่างเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

๑.๒ สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมีโครงสร้างและกึ่งโครงสร้าง (Structured and Semi – Structured Questionnaires) แบ่งเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ และสาขาวิชา

ตอนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual-response Format) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันและระดับสภาพที่คาดหวังในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดความหมายของคะแนนความคิดเห็นดังนี้

ความหมายระดับสภาพปัจจุบัน

๕ หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับมาก

๓ หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับปานกลาง

๒ หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับน้อย

๑ หมายถึง นักศึกษามีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับน้อยที่สุด

ความหมายระดับสภาพที่คาดหวัง

๕ หมายถึง นักศึกษาต้องการมีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง นักศึกษาต้องการมีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับมาก

๓ หมายถึง นักศึกษาต้องการมีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับปานกลาง

๒ หมายถึง นักศึกษาต้องการมีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินในระดับน้อย

๑ หมายถึง นักศึกษาต้องการมีพฤติกรรมตามรายการที่ประเมินระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องข้อเสนอแนะ

อื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

๑.๓ นำแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน ๑ ท่าน (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย จำนวน ๑ ท่าน และ (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จำนวน ๑ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) กำหนดความเหมาะสมตามเกณฑ์ .๕๐ ซึ่งมีค่าเท่ากับ ๑.๐๐ ถือว่าข้อคำถามของแบบสอบถาม มีความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้

๑.๔ นำแบบสอบถามความคิดเห็นเรื่อง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๔ ถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประสานงานไปยังอาจารย์ผู้สอนรายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาในชั้นเรียนด้วยรูปแบบออนไลน์ โดยนัดหมายปิดรับคำตอบภายใน ๑ สัปดาห์หลังจากส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังนักศึกษาเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๒. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๓. วิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็น โดยใช้ดัชนีความต้องการที่จำเป็น
๔. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง โดยใช้การทดสอบค่าที

ผลการศึกษา

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษา และเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที ชนิด paired samples T test

ตารางที่ ๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ความคิดเห็นนักศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
สภาพที่เป็นจริง	๑๐๙	๓.๘๔	๐.๑๒	๔.๑๘*	๐.๐๑
สภาพที่คาดหวัง	๑๐๙	๔.๒๘	๐.๐๘		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๑ พบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D. = ๐.๑๒) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง ($\bar{X}$ = ๔.๒๘, S.D. = ๐.๐๘) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในภาพรวม

ที่	รายการวิเคราะห์	ระดับสภาพปัจจุบัน			ระดับสภาพที่คาดหวัง		
		$\bar{X}$	SD.	แปลผล	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
๑	ด้านเนื้อหาหลักสูตร	๓.๒๐	๐.๐๘	ปานกลาง	๔.๑๗	๐.๐๙	มาก
๒	ด้านอาจารย์ผู้สอน	๔.๔๐	๐.๐๕	มาก	๔.๓๖	๐.๐๖	มาก
๓	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	๔.๓๑	๐.๐๔	มาก	๔.๓๗	๐.๐๓	มาก
	รวม	๓.๘๔	๐.๑๒	มาก	๔.๒๘	๐.๐๘	มาก

จากตารางที่ ๒ พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีความคาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งในภาพรวมและในรายด้าน โดยในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $S.D.=0.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวม พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่คาดหวัง สูงกว่าระดับสภาพปัจจุบัน มีอยู่จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร (ระดับสภาพปัจจุบัน : $\bar{X} = 3.20$, $S.D.=0.08$ / ระดับสภาพที่คาดหวัง : $\bar{X} = 4.17$, $S.D.=0.09$) และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (ระดับสภาพปัจจุบัน : $\bar{X} = 4.31$, $S.D.=0.04$ / ระดับสภาพที่คาดหวัง : $\bar{X} = 4.37$, $S.D.=0.03$) สำหรับด้านอาจารย์ผู้สอนนั้น พบว่ามีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.40$, $S.D.=0.05$) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง ($\bar{X} = 4.36$, $S.D.=0.06$)

๓. ผลการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยใช้สถิติค่าดัชนีความต้องการที่จำเป็น ($PNI_{Modified}$)

ตารางที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ที่	รายการวิเคราะห์	I	D	PNI	ลำดับ
๑	ด้านเนื้อหาหลักสูตร	๓.๒๐	๔.๑๗	๐.๓๐	๑
๒	ด้านอาจารย์ผู้สอน	๔.๔๐	๔.๓๖	-๐.๐๑	๓
๓	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	๔.๓๑	๔.๓๗	๐.๐๑	๒
	รวม	๓.๘๔	๔.๒๘	๐.๑๑	

จากตารางที่ ๓ พบว่าค่าดัชนีความต้องการที่จำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในภาพรวมอยู่ที่ $PNI_{Modified}=0.11$ โดยหากพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวม พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการที่จำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร $PNI_{Modified}=0.30$ รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ $PNI_{Modified}=0.01$

๔. ผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิด เรื่องข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (f)

ตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิด เรื่องข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จากผู้ตอบคำถามปลายเปิด จำนวน ๑๓๖ คำตอบ ในประเด็นข้อเสนอแนะที่มีลักษณะคล้ายกัน

ที่	ประเด็นข้อเสนอแนะที่มีลักษณะคล้ายกัน	f
๑	ควรปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑	๓๖
๒	ควรใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	๒๕
๓	ควรจัดเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้าใจง่าย	๑๗
๔	ควรจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนการสอนห้องเรียนด้วย	๑๒

จากตารางที่ ๔ พบว่าข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในประเด็นที่มีลักษณะคล้ายกันมากที่สุด ได้แก่ ควรปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ($f=36$) รองลงมาได้แก่ ควรใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($f=25$) ควรจัดเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้าใจง่าย ($f=17$) และควรจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนการสอนห้องเรียนด้วย ($f=12$) ตามลำดับ

บทสรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถสรุปและอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่คาดหวัง จำนวน ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้สืบเนื่องจากเนื้อหาหลักสูตรรายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มีเนื้อหาค่อนข้างละเอียดทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในภาคต้นของการเรียนการสอน อาจเป็นไปได้ว่านักศึกษายังไม่ได้เรียนรู้ในเนื้อหาที่ระบุไว้ในข้อคำถาม จึงทำให้นักศึกษามีความคาดหวังที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาดังกล่าวมากที่สุด อีกทั้งการจัดเนื้อหาของหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย พื้นฐานการศึกษา ปรัชญาตะวันตก ปรัชญาตะวันออก ปรัชญาการศึกษาที่เน้นบทบาทผู้สอนและเนื้อหาสาระ ปรัชญาการศึกษาที่เน้นบทบาทผู้เรียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อิทธิพล

ของทฤษฎีการเรียนรู้ต่อการจัดการศึกษา อิทธิพลของศาสนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมต่อการจัดการศึกษา หลักการจัดการศึกษาที่เป็นฐานคิดสากล หลักการจัดการศึกษาที่เป็นฐานคิดวิถีไทย และแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ นั้นมีลักษณะของการจัดลำดับเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกลุ่มแนวคิดดั้งเดิม^๖ คือจัดตามเนื้อหาของรายวิชาแยกเรียนอย่างเป็นลำดับ มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดีงามในอดีต หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของสังคม

๒. ประเด็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษา และเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่มีการเสนอเข้ามาในลักษณะคล้ายกันมากที่สุด คือ เสนอให้ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกันคือเสนอให้จัดเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้าใจง่าย ซึ่งหากพิจารณาแนวทางการจัดเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับประเด็นข้อเสนอแนะดังกล่าว จะพบว่าการจัดเนื้อหาหลักสูตรตามแนวคิดเน้นด้านปัญญานั้นมีความเหมาะสม โดยมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาในหลักสูตรให้มีลักษณะที่สามารถให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เอง บนความรู้และประสบการณ์เดิมที่ตัวผู้เรียนมีอยู่ ซึ่งจะมุ่งเน้นความสนใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจชีวิตและโลกที่มีความหมายและมีประโยชน์สำหรับตัวผู้เรียน^๗ ซึ่งเนื้อหาหลักสูตรควรสอดคล้องกับกิจกรรมมุ่งเน้นกลุ่มที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิดเป็นหลัก สำหรับประเด็นข้อเสนอแนะรองลงมา คือเสนอให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเสนอให้จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ร่วมกับการเรียนการสอนห้องเรียนด้วยนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่ามีความน่าสนใจ เนื่องจากมีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง^๘ ได้ระบุถึงผลสำเร็จจากการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการเรียนการสอนห้องเรียนแบบปกติ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมไว้วางสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้เป็นอย่างดี

^๖ Posner GJ, *Analyzing the curriculum*, (New York; McGraw-Hill, 1992) : 144.

^๗ Osborne, R. and P. Freyberg, *Learning in Science: The Implication of Children's Science*, (London: Heinemann Publishers, 1985) : p.27.

^๘ Prokop, Paul. "The Impact of Alternative Web-based Instructional Models on Student Persistence and Achievement in Higher Education", *Dissertation Abstract International*, Vol.147 No. 8 (2008) : 363.

ข้อเสนอแนะ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรใช้ผลการวิจัยนี้ในการจัดเนื้อหาหลักสูตร และออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. แบบ มคอ. ๓ รายวิชา EDUC 1102 ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๖๕.

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID – 19. (ฉบับที่ ๑๑) ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๔.

เมธาสิทธิ์ ธีรรัตนศรีสกุล และคณะ. “การประเมินการจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรณีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนราชินีบูรณะโดยใช้การประเมินแบบเร่งด่วน”. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (มิถุนายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๓๐-๔๕.

อาภาพร สิงหาราช. เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EDUC 1102 ปรัชญาการศึกษาและเศรษฐกิจพอเพียง. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๖๔.

Osborne, R. and P. Freyberg. **Learning in Science: The Implication of Children's Science**. London: Heinemann Publishers, 1985.

Prokop, Paul. “The Impact of Alternative Web-based Instructional Models on Student Persistence and Achievement in Higher Education”. **Dissertation Abstract International**. Vol.147 No. 8 (2008) : 363.

มูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย. “การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ สร้างผลกระทบต่อการศึกษาไทยที่สำคัญ ๓ ประการ”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.kenan-asia.org/th/covid-๑๙-education-impact> [๓๐ เมษายน ๒๕๖๓].